

Raport de activitate

*al Instituției Publice „Consiliul de supraveghere
publică a auditului”*

pentru anul 2021

CUPRINS

- Introducere – 3**
- Structura organizatorică a Consiliului – 5**
- Organizarea și funcționarea Consiliului – 6**
- Activitatea Consiliului – 8**
- Priorități în activitatea Consiliului pentru anul 2022 – 18**

INTRODUCERE

Consiliul este o instituție publică autonomă, cu statut de persoană juridică, responsabilă pentru supravegherea publică a auditului.

Consiliul dispune de un buget autonom, de cont bancar în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor și își desfășoară activitatea în baza principiilor de autogestiune.

Consiliul îndeplinește următoarele funcții:

- a) de înregistrare a stagiilor și de monitorizare a stagiului;
- b) de certificare și de înregistrare a auditorilor;
- c) de înregistrare a entităților de audit;
- d) de monitorizare a instruirii profesionale continue;
- e) de asigurare a calității auditului;
- f) de investigare și de aplicare a măsurilor disciplinare auditorilor și entităților de audit;
- g) de elaborare și de aprobare a actelor normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică.

Consiliul are următoarele atribuții:

- a) elaborează recomandări pentru ameliorarea sistemului de instruire profesională continuă a auditorilor;
- b) organizează procesul de certificare a auditorilor;
- c) stabilește cerințe minime pentru executarea programului de pregătire a stagiului în audit;
- d) examinează solicitările aferente supravegherii publice a auditului, inclusiv privind calitatea efectuării auditului;
- e) adoptă decizii privind aplicarea măsurilor disciplinare auditorilor și entităților de audit;
- f) supraveghează și controlează activitatea stagiilor în audit, auditorilor și entităților de audit;
- g) elaborează acte normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică;
- h) angajează specialiști în componența Consiliului;
- i) ține Registrul public al auditorilor și Registrul public al entităților de audit;
- j) ține, în modul stabilit, și plasează pe pagina web oficială a Consiliului lista organizațiilor și a instituțiilor de instruire profesională continuă a auditorilor;
- k) efectuează controlul extern al calității auditului;
- l) colaborează cu Ministerul Finanțelor, cu alte autorități publice și cu asociațiile profesionale;
- m) colaborează cu autoritățile internaționale de supraveghere publică a auditului.

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

Scopul Consiliului este să contribuie la creșterea încrederii publice privind integritatea situațiilor financiare întocmite de către entitățile din Republica Moldova, promovând un audit independent și de înaltă calitate.

Consiliul reprezintă structura operațională principală în cadrul extinderii sistemului de supraveghere a auditului la nivel de țară, având drept scop îmbunătățirea calității auditului.

Componența nominală a Comitetului de supraveghere a auditului este aprobată de către Guvern și este formată din 7 membri nepracticieni care posedă cunoștințe în domeniul economic sau în cel juridic și are următoarea componență: 2 reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, un reprezentant al Băncii Naționale a Moldovei, un reprezentant al Curții de Conturi, un reprezentant al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, un reprezentant al mediului de afaceri și un reprezentant al mediului academic specializat în audit.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A CONSILIULUI

Organele de conducere ale Consiliului sunt Comitetul de supraveghere a auditului (în continuare – *Comitet*) și Directorul executiv (în continuare – *Director*).

Hotărârea Guvernului nr.1239/2018 pentru aprobarea componenței nominale a Comitetului de supraveghere a auditului.

Ministerul Finanțelor:

- **TONU Natalia**, șef adjunct al Direcției politici financiare, șef Secție politici contabile și audit.

- **CEMERTAN Silvia**, consultant principal al Direcției politici financiare, Secția politici contabile și audit.

Banca Națională a Moldovei:

- **CIBOTARI Stela**, șef al Direcției reglementare a Departamentului reglementare și autorizare.

Curtea de Conturi:

- **ROTARU Petru**, membru al Curții de Conturi.

Comisia Națională a Pieței Financiare:

- **IZMAN Cristina**, șef adjunct al Direcției generale asigurări.

Mediul de afaceri:

- **GURDUZA Livia**, contabil șef al Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.

Mediul academic specializat în audit:

- **IACHIMOVSKI Anatolie**, doctor în economie, conferențiar universitar, Departamentul contabilitate, audit și analiză economică, Academia de Studii Economice din Moldova.

Președintele Comitetului – TONU Natalia.

Vicepreședintele Comitetului – CIBOTARI Stela.

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA CONSILIULUI

Activitatea și funcționarea Consiliului este organizată de către director.

Directorul (Graur Nicoleta) a fost numit în bază de concurs de către Ministerul Finanțelor, prin Ordinul ministrului finanțelor nr.311-p din 03.09.2018 cu privire la numirea în funcție. Dna Nicoleta Graur a activat în calitate de Director până la 13.07.2021.

Începând cu data de 14.07.2021 și până la numirea unui nou director executiv, funcția de Director a fost exercitată de dnul Dumitru Grumeza - specialist principal din cadrul Consiliului, numit prin Ordinul Vicepreședintelui Comitetului nr. 37-p din 08.07.2021.

Directorul a fost numit în bază de concurs prin Decizia Comitetului de supraveghere a auditului nr. 21 din 24 septembrie 2021 cu privire la numirea în funcție a directorului executiv Dumitru Grumeza.

Directorul are următoarele atribuții:

- a) reprezintă Consiliul în relațiile cu autoritățile publice, cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;
- b) organizează activitatea Consiliului;
- c) participă la ședințele Comitetului și prezintă informații privind întrebările discutate în cadrul ședințelor Comitetului;
- d) asigură executarea deciziilor Comitetului;
- e) administrează patrimoniul Consiliului;
- f) asigură elaborarea actelor normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică și publicarea acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;
- g) emite ordine în vederea asigurării activității Consiliului;
- h) participă la conferințe internaționale, seminare, traininguri în domeniul auditului situațiilor financiare;
- i) aprobă deplasările în interes de serviciu al personalului Consiliului;
- j) asigură realizarea funcțiilor și atribuțiilor Consiliului.

Pe parcursul anului 2021 în cadrul Consiliului din efectivul-limită de personal al Consiliului care este stabilit în număr de 10 unități au activat 6 angajați.

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

Cadrul legal și normativ de care se călăuzește Consiliul în activitate

- Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare;
- Hotărârea Guvernului nr.807/2018 pentru aprobarea Regulamentului de activitate al Consiliului de supraveghere publică a auditului;
- Hotărârea Guvernului nr.1239/2018 pentru aprobarea componenței nominale a Comitetului de supraveghere a auditului;
- Hotărârea Guvernului nr.868/2020 privind aprobarea bugetului Instituției Publice „Consiliul de supraveghere publică a auditului” pentru anul 2021;
- Hotărârea Guvernului nr.180/2012 privind aplicarea Standardelor de audit și Codului etic pe teritoriul Republicii Moldova;
- Standardele Internaționale de Audit emise de IFAC în anul 2018, recepționate de Ministerul Finanțelor din 01.09.2020;
- Codul etic emis de IFAC în anul 2018, recepționat de Ministerul Finanțelor din 03.02.2020;
- Decizia Comitetului de supraveghere a auditului nr.14/2019 privind aprobarea Normelor privind termenele de achitare a plăților și cotizațiilor;
- Decizia Comitetului de supraveghere a auditului nr.15/2019 privind aprobarea Normelor de pregătire profesională a stagiariilor în audit;
- Decizia Comitetului de supraveghere a auditului nr.16/2019 privind aprobarea Regulamentului cu privire la certificarea auditorilor;
- Decizia Comitetului de supraveghere a auditului nr.17/2019 privind aprobarea Regulamentului privind controlul extern al calității auditului;
- Decizia Comitetului de supraveghere a auditului nr.33/2019 privind aprobarea Raportului privind respectarea procedurilor de control al calității auditului;
- Decizia Comitetului de supraveghere a auditului nr.34/2019 privind aprobarea Raportului privind transparența;
- Decizia Comitetului de supraveghere a auditului nr.22/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei privind controlul extern al calității auditului.

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

ACTIVITATEA CONSILIULUI

În vederea asigurării calității auditului situațiilor financiare și alinierii entităților de audit la standardele de audit, Consiliul își planifică și își desfășoară activitatea în mod independent, în baza funcțiilor și atribuțiilor stabilite conform actelor normative.

În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul a interacționat:

- **cu organele de stat:**

Ministerul Finanțelor;

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene;

Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Comisia Națională a Pieței Financiare.

- **cu asociațiile auditorilor și entităților de audit din Republica Moldova:**

Asociația contabililor și auditorilor profesioniști din Republica Moldova (ACAP);

Asociația auditorilor și societăților de audit din Republica Moldova (AFAM).

- **cu instituții financiare internaționale:**

Banca Mondială.

- **cu auditori și entități de audit;**

- **cu persoane juridice și persoane fizice.**

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

Activitatea Consiliului s-a manifestat prin:

Nr.	Acțiuni	Grad de realizare
1. Asigurarea stabilității, transparenței și siguranței pieței serviciilor de audit prin participarea la procesul de elaborare și avizare a proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de audit și domeniul supravegherii publice a auditului		
1.1	1.1.1 Elaborarea și/sau examinarea proiectelor de acte normative aferente domeniului auditului și supravegherii publice a auditului, și prezentarea propunerilor autorităților publice corespunzătoare.	Proiecte elaborate și examinate: 1. Proiectul Normelor privind aplicarea de către entitățile de audit și auditori a măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului; 2. Proiectul Hotărârii privind modificarea și abrogarea unor acte normative (Regulamentul cu privire la auditul asigurătorilor (reasigurătorilor) aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr.19/3/2019). 3. Proiectul de Lege nr.77/2021 privind instruirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător 4. Proiectul de dispoziție cu privire la instituirea Grupului național de lucru pentru coordonarea implementării Programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională, finanțate de Uniunea Europeană (nr. unic 454/MF2021).
2. Asigurarea organizării și monitorizarea stagiului în audit, a activității de certificare a auditorilor, precum și a procesului de instruire profesională continuă a auditorilor în vederea dezvoltării profesiei de auditor.		

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

2.1	<p>Organizarea și monitorizarea stagiului în audit:</p> <p>2.1.1 Înregistrarea stagiilor;</p> <p>2.1.2 Ținerea Registrului stagiilor;</p> <p>2.1.3 Evidența stagiului în audit și vizarea certificatului de stagiu;</p> <p>2.1.4 Stabilirea Listei entităților de audit care pot avea stagii.</p>	<p>Au fost înregistrați 15 stagii în Registrul stagiilor</p> <p>Actualizarea Registrului stagiilor la necesitate</p> <p>Au fost vizate 12 certificate de stagiu</p> <p>Listă plasată pe pagina web oficială a Consiliului la 01.07.2021</p>
2.2	<p>Certificarea auditorilor:</p> <p>2.2.1 Înregistrarea persoanelor fizice pentru admiterea la examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor;</p> <p>2.2.2 Asigurarea elaborării/actualizării probelor pe discipline;</p> <p>2.2.3 Organizarea examenelor pe discipline pentru obținerea calificării profesionale de auditor;</p> <p>2.2.4 Asigurarea activității Comisiei de certificare;</p> <p>2.2.5 Eliberarea certificatului de calificare al auditorului.</p>	<p>Au fost înregistrate 42 cereri de admitere la examenul de calificare</p> <p>Au fost elaborate în termen 6 probe pe discipline de Comisia de certificare a auditorilor</p> <p>Au fost organizate 6 examene</p> <p>Comisia de certificare creată prin Decizia Comitetului nr.23 din 28.10.2019, plasată pe pagina web oficială a Consiliului, a organizat 4 ședințe</p> <p>Au fost eliberate 4 certificate de calificare al auditorului</p>

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

	2.2.6 Aprobarea componenței nominale a Comisiei de certificare a auditorilor	Prin Decizia nr. 27 din 17.12.2021 a fost aprobată componența nominală a Comisiei de certificare a auditorilor de pe lângă Consiliul de supraveghere publică a auditului
2.3	Asigurarea procesului de înregistrare a auditorilor și entităților de audit și ținerea Registrului public al auditorilor și Registrului public al entităților de audit: 2.3.1 Înregistrarea auditorilor în Registrul public al auditorilor; 2.3.2 Înregistrarea entităților de audit în Registrul public al entităților de audit; 2.3.3 Plasarea extraselor din Registrul public al auditorilor și entităților de audit pe pagina web al Consiliului; 2.3.4 Actualizarea informației din Registrul public al auditorilor și entităților de audit.	Au fost înregistrați 7 auditori Au fost înregistrate 7 entități de audit Plasate lunar pe pagina web oficială a Consiliului Actualizate lunar pe pagina web oficială al Consiliului
2.4	Asigurarea procesului de instruire profesională continuă a auditorilor: 2.4.1 Coordonarea Programelor de instruire profesională continuă a auditorilor prezentate de organizațiile și instituțiile de instruire profesională continuă;	Au fost examinate și coordonate 2 Programe de instruire profesională continuă a auditorilor ale organizațiilor și a instituțiilor de instruire profesională continuă a auditorilor (ACAP – 21.10.2021 și CIPAM – 21.10.2021)

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

	2.4.2 Monitorizarea procesului de instruire profesională continuă a auditorilor;	Acte de constatare întocmite la: 19.08.2021; 08.10.2021; 22.10.2021; 11.11.2021; 26.11.2021; 17.12.2021 Privind monitorizarea instruirii profesionale a auditorilor organizată de „Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova”; Act de constatare întocmit la 14.07.2021 privind monitorizarea instruirii profesionale a auditorilor organizată de Centrul de Instruire Profesională a Auditorilor „CIPAM” SRL
3. Asigurarea procesului de raportare de către entitățile de audit.		
3.1	Monitorizarea și supravegherea activității entităților de audit: 3.1.1 Recepționarea Raportului privind respectarea procedurilor de control al calității auditului, Raportului privind transparența entităților de audit pentru anul 2020; 3.1.2 Generalizarea informației din Raportul privind respectarea procedurilor de control al calității auditului; Raportul privind transparența entităților de audit pentru anul 2020; 3.1.3 Acordarea asistenței entităților de audit privind modul de completare și prezentare a Raportului privind respectarea procedurilor de control al calității auditului.	Au fost recepționate 112 rapoarte până la 30 aprilie Informație generalizată și inclusă în Informația privind piața serviciilor de audit La solicitarea entităților de audit; Pe parcursul anului s-a oferit consultări la aproximativ 70% din entitățile de audit.

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

3.2	<p>Activități aferente domeniului prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului:</p> <p>3.2.1 Întocmirea Informației privind factorii care generează riscuri reduse și sporite de spălare a banilor și finanțării terorismului pentru anul 2020.</p> <p>3.2.2 Asigurarea informării entităților de audit, auditorilor despre tranzacțiile de spălare a banilor și finanțării terorismului și măsurile restrictive internaționale în domeniul respectiv.</p>	<p>Informația privind factorii care generează riscuri reduse și sporite de spălare a banilor și finanțării terorismului a fost aprobată prin Decizia Comitetului nr.16 din 25 iunie 2021 și publicată pe pagina web oficială a Consiliului</p> <p>Realizat pe parcursul anului, pe măsura prezentării informației de către MAEIE și SPCSB – 2 înștiințări .</p>
4. Asigurarea supravegherii activității entităților de audit prin realizarea controlului calității auditului în vederea garantării siguranței pieței serviciilor de audit.		
4.1	<p>Realizarea controalelor externe ale calității auditului:</p> <p>4.1.1 Aprobarea planului semestrial de control extern al calității auditului</p> <p>4.1.2 Realizarea acțiunilor de control extern</p>	<p>Planul semestrial de control extern pentru semestrul II, anul 2021 a fost aprobat prin Decizia Comitetului nr.12 din 18.06.2021</p> <p>Planul semestrial de control extern pentru semestrul I, anul 2022 a fost aprobat prin Decizia Comitetului nr.28 din 17.12.2021</p> <p>Au fost realizate 11 controale</p>

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

	<p>al calității la entitățile de audit, în conformitate cu Planul de control aprobat;</p> <p>4.1.3 Elaborarea Rapoartelor privind control extern al calității auditului preliminar;</p> <p>4.1.4 Examinarea comentariilor entităților de audit cu referire la Rapoartele preliminare și elaborarea Rapoartelor privind control extern al calității auditului;</p> <p>4.1.5 Examinarea Rapoartelor privind controlul extern al calității auditului de către Comitetul de supraveghere a auditului și adoptarea deciziilor;</p>	<p>de către specialistul Consiliului</p> <p>Au fost elaborate 11 Rapoarte privind controlul extern al calității auditului</p> <p>Recepționarea a 5 comentarii de la entitățile de audit care au avut obiecții la Raportul de control al calității auditului</p> <p>Au fost examinate 11 Rapoarte privind controlul extern al calității auditului și au fost adoptate 3 Decizii privind aplicarea măsurilor disciplinare</p>
	<p>4.1.6 Examinarea:</p> <p>a) solicitărilor parvenite de la instituții, persoanele juridice și fizice, inclusiv entitățile de audit, auditori, referitor la calitatea efectuării auditului;</p> <p>b) cazurilor de nerespectare de către auditori a principiului de independență;</p> <p>c) sesizărilor referitoare la încălcarea de către auditori a legislației în vigoare.</p> <p>4.1.7 Adoptarea deciziilor cu privire la rezultatul examinării solicitărilor, sesizărilor.</p>	<p>A parvenit și au fost examinate 2 solicitări</p> <p>-</p> <p>A parvenit și a fost examinată 1 sesizare</p> <p>Fără aplicare de măsuri disciplinare.</p>
4.2	<p>4.2.1 Investigarea și aplicarea măsurilor disciplinare auditorilor și entităților de audit:</p> <p>a) avertisment scris;</p> <p>b) muștrare scrisă;</p> <p>c) declararea raportului auditorului ca fiind necorespunzător cerințelor Legii nr.271/2017 și standardelor de audit;</p>	<p>Decizii adoptate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 Decizii - 3 Decizii -

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

	d) suspendarea activității entității de audit sau a auditorului pentru efectuarea auditului pe o perioadă cuprinsă între 1 și 3 ani; e) retragerea certificatului de calificare al auditorului; f) radierea entității de audit din Registrul public al entităților de audit.	- 1 decizie (în proces de judecată) - -
5. Asigurarea transparenței activității Consiliului		
5.1	Asigurarea transparenței activității desfășurate de către Consiliul de supraveghere publică a auditului: 5.1.1 Elaborarea, prezentarea Comitetului spre examinare și aprobare după caz, precum și plasarea pe pagina web oficială a Consiliului a:	
	a) Planului de activitate al Consiliului pentru anul 2021;	Aprobat la 29.01.2021 și publicat pe pagina web oficială a Consiliului la 01.02.2021
	b) Planului semestrial de control;	Planul pentru semestrul II, anul 2021 aprobat la 18.06.2021 și publicat pe pagina web oficială a Consiliului la 21.06.2021 Planul pentru semestrul I, anul 2022 aprobat la 17.12.2021 și publicat pe pagina web oficială a Consiliului la 20.12.2021
	c) Deciziilor Comitetului;	Aprobate și publicate pe pagina web oficială a Consiliului pe parcursul anului
	d) Raportului anual de activitate a	Aprobat la 09.04.2021 și

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

	<p>Consiliului pentru anul 2020;</p> <p>e) Raportului privind Piața serviciilor de audit pentru anul 2020;</p> <p>f) Listei organizațiilor și instituțiilor de instruire profesională continuă a auditorilor;</p> <p>g) Listei entităților de audit care pot avea stagiaari;</p> <p>i) Extraselor din Registrul public al auditorilor și entităților de audit;</p> <p>j) Altor informații care reflectă activitatea Consiliului</p>	<p>publicat pe pagina web oficială a Consiliului la 12.04.2021</p> <p>Aprobat la 25.06.2021 și publicat pe pagina web oficială a Consiliului la 28.06.2021</p> <p>Publicată pe pagina web oficială a Consiliului la 15.01.2021</p> <p>Publicată pe pagina web oficială a Consiliului la 01.07.2021</p> <p>Publicate lunar pe pagina web oficială a Consiliului</p> <p>Publicate pe pagina web oficială a Consiliului pe parcursul anului</p>
5.2	<p>Asigurarea procesului de elaborare și executare a bugetului:</p> <p>5.2.1 Întocmirea Raportului privind executarea bugetului pentru anul 2020 și prezentarea acestuia Ministerului Finanțelor;</p> <p>5.2.2 Elaborarea proiectului de buget pentru anul 2022, aprobarea de către Comitet și prezentarea Ministerului Finanțelor pentru aprobare în Guvern.</p>	<p>Raport elaborat de Consiliu și aprobat de Comitet la 23.04.2021.</p> <p>Proiect de buget aprobat de Comitet la 26.10.2021, scrisoare către Ministerul Finanțelor nr. 140 din 27.10.2021.</p>

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

5.3	Ședințele Comitetului de supraveghere a auditului:	
	5.3.1. Organizarea ședințelor Comitetului de supraveghere a auditului	Organizate 10 ședințe

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI

PRIORITĂȚI ÎN ACTIVITATEA CONSILIULUI PENTRU ANUL 2022

În vederea realizării misiunii sale, în anul 2022 Consiliul își va organiza activitatea astfel, încât să fie atinse obiectivele fixate în Planul anual de activitate pentru perioada de referință:

- Ținerea Registrului public al auditorilor și Registrului public al entităților de audit;
- Asigurarea și monitorizarea procesului de instruire profesională continuă a auditorilor;
- Asigurarea procesului de prezentare de către entitățile de audit a Raportului privind respectarea procedurilor de control al calității auditului, Raportului privind transparența și generalizarea informației cuprinse în acestea;
 - Organizarea procesului de certificare a auditorilor;
 - Organizarea și monitorizarea activității stagiarelor în audit;
 - Examinarea solicitărilor aferente supravegherii publice a auditului, inclusiv privind calitatea efectuării auditului;
 - Efectuarea controlului extern al calității auditului;
 - Adoptarea deciziilor privind aplicarea măsurilor disciplinare auditorilor și entităților de audit;
 - Angajarea specialiștilor în componența Consiliului;
 - Asigurarea transparenței activității Consiliului;
 - Colaborarea cu Ministerul Finanțelor, cu alte autorități publice și cu asociații profesionale;
- Colaborarea cu instituții ale Uniunii Europene, instituții financiare internaționale și autorități internaționale de supraveghere publică a auditului, elaborarea procedurilor și realizarea activităților relevante privind implementarea programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională.